

Lietuvj pasitikėk savimi
ir savo tautiečiais, o gyvenimas tau įsposis.
Visus žygius paremk
kilniu žmoniškumu.

V I E N Y B Ė

LITHUANIAN DAILY

LIII. METAI. 256 (845) N. Telephone: EVergreen 7-7840

BROOKLYN, NEW YORK, PIRMADIENIS, 1939 M., LAPKRIČIO-NOVEMBER 6 D.

Kiekvienas geros valios
lietuvis privalo dirbti tautinius darbus. Svarbiausias lietuvių palaikymui darbas—platinimas tautinės spaudos.

New York Public Library
470 Fifth Ave.

KAINA 3 CENTAI

ŠIANDIEN

Pirks kiek norės
Lėktuvai Anglijai
Ar galės parsivežti?
Povandeniniai laivai

JONAS KROŽE

Anglai ir prancūzai dabar Amerikoje gali pirkti karo lėktuvų ir karo medžiagos kiek tik nori. Dabar, anot vokiečių, reikia surasti būdą ta medžiagą laimingai pargabenti į Angliją ir Prancūziją. Sakoma, kad kai kuriuos lėktuvus anglai per Atlantą gabens oru. Prieš kurį laiką Rusija grąsino Amerikai, kad jeigu ji laisvai parduos ginklus ir lėktuvus alijantams, tai Rusija taip pat laisvai parduos ginklus Vokietijai.

Dar prieš embargo panaikinimą rusai jau gelbėjo vokiečiams. Laivo "City of Flint" atidavimas vokiečiams tai aiškiausia įrodė. Tas nemažai prisidėjo pakreipti neutralumo įstatymo pataisymo priešininkus į anglų ir prancūzų pusę. Visi žino, kad Rusija yra susitarusi su Vokietijai teikti jai paramą. Grąsinimas tik prisidėjo paskubinti neutralumo įstatymo pakeitimą.

Karas atidarė kai kuriems anglams akis. Pavoju metu, kai visi žmonės slėpėsi priešbombinėse slėptuvėse ir kai iš didmiesčių maži vaikai buvo gabenami į provinciją, turbūt pirmą kartą anglų aristokratams, turtuoliams ir vidurinės klasės žmonėms teko kartu pagyventi su Anglijos biednuomenė. Sakoma, kad tie turtuoliai pirmą kartą patyrė kaip gyvena biednuomenė.

Bendrieji pavojai ir vargai jungia žmones, nežiūrint ar jie turtingi ar vargšai. Didikai ir turtuoliai įsitikino, kad Anglijoje reikia praversti kokių nors socialinių reformų, kad krašte nebūtų tokių vargšų kokių jie matė šiuo metu. Kai kurie visuomenės reikalų žinovai, sako, kad dar karui nepasibaigus Anglijoje galima tikėtis naujų reformų visų gyventojų gerovei. Karas, atrodo, kai kada iš tikrųjų naudingas.

Amerikos karinės strategijos ir moderninių karo mašinų žinovai teigia, kad šiuo metu Vokietija turi geriausią mechanizuotą ir išmokslintą kariuomenę pasaulyje. Nors ta kariuomenė, jie sako, galbūt negeresnę už prancūzų, tačiau ji kur kas geresnę už anglų, kuri ant greitųjų išmokyta varuoti mechanizuotus ginklus. Nepatyrę anglų kareiviai vargu atsilaukių prieš Vokietijos mechanizuotų dalių veteranus, kurie gavo patyrimo Ispanijoje ir Lenkijoje.

Jūroje Anglija, neabejotinai yra stipriausia, tačiau kuri valstybė stipriausia ore, dar reikia įrodyti. Esą, anglų ir vokiečių lėktuvai visi yra geri, bet iki šiol anglų lengvieji kovos lėktuvai pasirodė greitesni ir geresni už vokiečių. Abiejų valstybių lakūnai yra labai jauni, bet beveik vienodai išlavinti. Ligšiolinės kovos ore Prancūzijoje, Anglijoje ir viršum jūrų įrodė, kad vokiečių lakūnams nebus taip lengva įveikti anglus.

Vokiečiai per daug pasitikė savo povandeniniais laivais. Vienas žinovas sako, kad nors vokiečių povandeniniai laivai

AMERIKOS NEUTRALUMO ĮSTATYMO PAKEITIMAS JAU GALIOJA

Prancūzai davė \$5,000,000 paskolą aviacijos dirbtuvėms Amerikoje

Ignoravo. — Sovietų Pasiuntinybė Washingtono surengė didelę puotą ryšium su Sovietų Sąjungos 22 metų įsikūrimo sukaktuvėmis. Buvo pakviesta apie 1,000 svečių, tačiau jų tarpe nebuvo Lenkijos Pasiuntinio Washingtono grovo Patockio.

TRYS NACIŲ JŪRININKAI BANDE PABEGTI Į VOKIETIJĄ

LONDON. — Trys Vokietijos laivo jūrininkai, kurie prieš keletą dienų pabėgo nuo savo laivo, matydami, kad anglai jį paims, mažu irkliniu laivėlu bandė perplaukti Šiaurės jūrą į Vokietiją, tačiau po dviejų dienų irimosi per jūrą, užėjo audra ir vyrai netekė maisto ir vandens leidosi atgal į Anglijos pakraščius, kur juos rado anglų karo laivas. Vokiečiai buvo pavalgydinti ir perduoti belaisvių stovyklų žinybai internuoti.

JAUNIEJI NACIAI UZPULDINEJA KATALIKUS

VATIKANAS. — Gautomis iš Vokietijos žiniomis, visoje Vokietijoje, po Popiežiaus Pijaus XII enciklikos paskelbimo, jaunieji nacių būriai ties bažnyčiomis užpildinėja ir sumuša katalikų jaunimą. Visos katalikų bažnyčios Vokietijoje gavo įspėjimus, kad toje bažnyčioje, kurioje bus skaitoma popiečiaus enciklika, bus sukeltos kruvinos riaušės. Daugiausia riaušių su naciiais ir katalikais įvyko buvusioje Austrijoje, kur yra daugiausia katalikų.

VOKIEČIAI SUŠAUDĖ LENKĄ AMERIKOS PILIETĮ

WASHINGTON. — Dabar gauta žinių, kad vokiečiai užėmę Varšuvą sušaudė vieną lenką Amerikos pilietį, kuris dalyvavo Varšuvos gynyne. Vokiečiai dabar teisinasi, kad jie nežinojo, kad lenkas Sadowski, buvęs Amerikos pilietis.

gali pasivyti senuosius prekybinius laivus jūroje ir juos paskandinti, bet per paskutinius 10 metų pastatyti angli, švedų, amerikonių, danų, prancūzų ir kitų valstybių prekybiniai laivai plaukia 18 mazgų per valandą greitumu, o vokiečių povandeniniai laivai tegali plaukti tik 14 mazgų greičiu. Kai prekybiniam laivui reikia pabėgti nuo povandeninio laivo, greičumas yra labai svarbu.

NACIAI SAKO, NETURĖS VARGO SU PINIGAIS KARUI

BERLIN. — Vokietijos valdžios organai skelbia, kad Vokietija neturės jokio vargo finansuoti dabartinį karą. Esą, iš naujai įvestų mokesčių Vokietija gali lengvai finansuoti karą keliolika metų.

VOKIEČIAI APJE GINKLŲ EMBARGO PANAIKINIMĄ

BERLIN. — Vokietijos diplomatinuose sluoksniuose, dėl panaikinimo Jungtinių Amerikos Valstybių mandatorinio embargo ant ginklų ir karo medžiagos sako, kad galima buvo tikėtis, kad Amerikos Kongresas tą neutralumo įstatymą pakeis Anglijos ir Prancūzijos naudai. Ta proga jie atvirai reikė didelio pasipiktinimo ir grąsino, kad visi laivai, kurie karo medžiagą gabens Anglijai bus be pasigailėjimo skandinami. Esą, "pažūrėsimės ar anglai ir prancūzai galės lėktuvus ir karo medžiagą pargabenti iš Amerikos". Girdi, vokiečių povandeniniai laivai ir lėktuvai pakankamai paruošti tokį ginklų gabenimą į Angliją ir Prancūziją sulaukyti.

AMERIKA IŠPEJĄ JAPONIJĄ

TOKIO, Japonija. — Jungtinių Amerikos Valstybių Pasiuntinys Japonijoje Joseph C. Grew išpejo Japonijos vyriausybę, kad Japonija turi respectuoti Amerikos teises Kinijoje. Jeigu ji to nedarytų, tai gali laukti santykių pablogėjimo ir Amerika gali paskelbti ekonominį karą prieš Japoniją. Šis Amerikos pareiškimas Japonijai yra vienas iš griežiausių Amerikos Japonijos gyvenime. Be to Amerikos atstovas išpejo Japoniją, kad ji turi santykius su Amerika sutvarkyti neatidėliojant, kitaip Amerika bus priversta imtis griežtų priemonių prieš Japoniją.

NACIAI IŠLEIDŽIA IS VOKIETIJOS INDUSUS

BERLIN. — Nacių vyriausybė Vokietijoje paskelbė, kad visi Indijos piliečiai gali laisvai išvažiuoti iš Reicho, nes Vokietija su Indija yra karotiškai technškai. Naciai, esą, indusų nelaiko savo priešais ir juos sutinka išleisti iš Vokietijos, jeigu jie nori išvažiuoti.

SUOMIAI SAKO, KAD DAUGIAU RUSAI MANO, KAD SUOMIJA NORI SU JAIS KARIAUTI

MASKVOS RADIJO
STOTIS GRASINA

Atėjes laikas Suomijai pasakyti rusams "gana"

DERYBOS MASKVOJE VIS
DAR EJNA

COPENHAGEN, Danija. — Helsinkio laikraščio "Berlingskes" korespondentas kalbėjo su Suomijos Užsienių Reikalų Ministru Eljas Erko, dėl Suomijos Rusijos santykių. Erko pareiškė, kad Suomijos vyriausybė sutiko išpildyti tris ketvirtadalius Rusijos reikalavimų, tačiau, esą, yra laikas, kad nepriklausoma valstybė turi pasakyti "gana", kai tie svetimos valstybės reikalavimai sudaro rimto pavojaus jos nepriklausomybei.

Toliau p. Erko pridūrė, kad Suomija nesitrauks iš dabartinės savo pozicijos, nežiūrint ką Rusija darys.

Toliau Erko pareiškė, kad Maskvos "Pravda" pasakymas, kad Suomija nori karo su Rusija, yra visai be pagrindo. Suomija nori tik apginti savo teises ir pasilikti nepriklausoma valstybė.

Tuo tarpu Maskvoje tarp Sovietų ir Suomijos delegacijų toliau eina derybos dėl Sovietų reikalavimų Suomijai. Kuojie pasibaigs, sunku pasakyti, tačiau tas turėtų paaiškėti šian dien ar ryt.

NORVEGAJAI SULAIKĖ LAIVĄ "CITY OF FLINT"

OSLO, Norvegija. — Pereitose savaitėse pabaigoje Norvegijos karo laivas sulaukė vokiečių pagrobta Amerikos prekybinį laivą "City of Flint", kurį vokiečiai gabeną į Vokietiją. Norvegų laivą sulaukė, kai jis be leidimo įplaukė į Norvegijos uostą Haugesund, o jo įgulą internavo. Laivas vėliau perduotas Amerikos įgulai išplaukė iš Norvegijos.

Viesulas nusviedė moterį

KAUNAS. — Leščių, Perne-ravos valsc., klebono šeimininkė per audrą buvo išėjusi į laukus parsinešti paliktus daiktus, tačiau ją pakėlęs nepaprastai stiprus vėjas ir nusviedė net keliolika metrų toliau. Moteris sunkiai sužeista.

Suomijos Prezidentas
Kyosti Kallio

MOLOTOVAS "NEMANDAGUS, SAKO PREZIDENTAS ROOSEVELTAS

WASHINGTON. — Prezidentas Rooseveltas Molotovą pavadinęs nemandagiu dėl to, kad jis kaltino Rooseveltą už kišimąsi į Suomijos Rusijos reikalus. Tačiau Rooseveltas pareiškė, kad jeigu vienas nemandagus, tai nėra reikalo kitam būti nemandagiam. Tą jis taikė kongresmeniui McCormack, kuris po Molotovo pareiškimo reikalavo nutraukti diplomatinis santykius su Rusija. Diplomatiniai santykiai su Rusija bus ir toliau palaikomi, baigė Rooseveltas.

DU PRANCŪZŲ ŽEMDIRBIAI SULAIKĖ NACIŲ LAKŪNUS

PARIS. — Pereitą savaitę anglų ir vokiečių lėktuvų kovoje anglai nušovė vieną vokiečių didelį bombonešį, kuris nusileido vieno ūkininko laukuose Prancūzijos teritorijoje. Du žemdirbiai tuo metu buvo laukuose pamatė nusileidžiantį vokiečių lėktuvą ir paskui išnubėgo, kai lėktuvas nutūpė ir vokiečių lakūnai rengėsi iškūpti ir jo instrumentus sunaikinti. Žemdirbiai juos užpuolė ir sulaukė iki atėjo prancūzų kareiviai. Lėktuvas labai mažai buvo sugadintas, bet vienas lakūnas buvo užmuštas, vienas sužeistas, o du buvo sveiki.

LIKVIDUOTI AŠTUONI KULTŪRINIAI ŪKIAI

KAUNAS. — Šiais metais Lietuvoje buvo 47 vadinami kultūriniai ūkiai, kurių bendras plotas sudarė 6040 ha. Šios vasaros pabaigoje likviduoti 8 kultūriniai ūkiai, kurių bendras plotas 780 ha.

Ukmergės apskrityje kultūrinio ūkio laikytojas kunigaikštis Radvila nemokėjo valdžiai mokesčių, todėl su juo sutartis nutraukta ir 253 ha. žemės plotas bus išparceliuotas. 237 ha. nuomojamos žemės pasibaigė sutartis, kuri nepratesta ir žemė pavesta išparceliuoti. 133 ha. du kultūriniai ūkiai atiduoti dvarininkams į atlyginimo už nusavintos žemės sąskaitą. 65 ha. ūkį gavo prof. Romeris, nes jam dar nebuvo apmokėta už nusavintus dvarus. Nuo likusių keturių ūkių jų valdytojai patys atsiskė.

Dalį Kidulų kultūrinio ūkio, prie Jurbarko, nori nupirkti Masiulis ir Mulevičius, o Kumišius dvaro dalį, Vilkavikio apskr., pil. Gustaitis.

Vokietijos valstybės pajamos 1938 metais pakilo 600 milijonų dolerių suma.

EISTI NEGALI: O SU JAIS KARIAUTI

SUOMIJA TOLIAU
NUSILEISTI NEGALI

Teigia, kad suomiams diktuoja "kaimynai vakaruose"

SAKO, ŠVEDIJAI NEBUS
PAVOJAUS

MASKVA. — Sovietų Sąjungos komunistų organas "Pravda" skelbia, kad Suomijos Užsienių Reikalų Ministro Eljas Erko pareiškimas pereitą trečiadienį yra "tiesioginis grąsinimas" Rusijai paskebtį karą. Toliau "Pravda" sako, kad Erko dabartinė pozicija yra labai panaši į Lenkijos Užsienių Reikalų Ministro pulk. Becko poziciją prieš Lenkijos Vokietijos karą. Esą Beckas taip pat provokatiškai kalbėjė tuomet ir iš to kilo karas, kurį Lenkija pralaimėjo. Komunistų organas toliau užpuola švedius "politinius vadus", kurie būk skatina suomius priešintis Sovietams.

Ta proga "Pravda" priduria, kad anuo metu kai Rusija valdė visą Suomiją, tai švedai laizė Rusijos monarchistų batus, bet dabar, kai Rusija nori tik vienos karo laivyno bazės, tai jie šaukia protestus. Esą, "mes žinome, kad suomiams diktuoja šeimininkai vakaruose".

Nurodoma, kad SSSR jau sudariusi bendro apsigynimo sutartis su Lietuva. Latvija ir Estija ir toliau sutartis pargabaujama su Suomija tikslu geriau apsaugoti Rusijos sienas ir laiduoti saugumą. Reikia tik pažiūrėti į Europos žemėlapi, toliau sako "Pravda", kad pamatyti, jog Rusijai gręsia pavojus iš tos pusės. Tas pavojus turi būti pašalintas.

Žiniomis iš Londono, SSSR radijo stotis vakar transliavo įspėjimą Suomijai, Švedijai ir kitoms valstybėms, kad diplomatiniai manevrai dabar jau turi pasibaigti ir reikia išeiti ir atvira kova. Švedijai nurodoma, kad jeigu Rusija daugiau įsigalės Baltijos jūroje, tai Švedijai nebus jokio pavojaus. Primenama Švedijai, kad kai Rusijos carai valdė tuos Baltijos pakraščius Švedija nė kiek nenukentėjo. Iš tos pačios radijo stoties pareikšta, kad Rusija dabar rūpinasi tik Rusijos saugumu ir Rusijos ateitimi, nežiūrint kokia kaina.

Suomijos delegacija į Maskvą deryboms atvyko ketvirtadienį ir dabar eina pasitarimai su Sovietų vyriausybe.

Kai kurie Maskvos sluoksniuai nurodo, kad Suomijai nelieka kitos išieties, kaip tik sutikti su Rusijos reikalavimais.

ANGLŲ KARO LAIVAI SEKA "CITY OF FLINT"

LONDON. — Anglijos admiralteto žiniomis, anglų karo laivai jau pastebėjo ir seka vokiečių paimta Amerikos prekybinį laivą "City of Flint", kuris dabar iš Rusijos plaukia į Vokietiją. Anglai laivą jau seniai seka. Norvegijos pakraščiuose, tačiau jo neužpuolė. Jeigu laivas neišplauks iš Norvegijos teritorialinių vandenių, tai anglai prižadėjo jo neliesti. Manoma, jei viskas eis tvarkoje, tai "City of Flint" pasieks Baltijos jūrą rytoj.

Sargyboje. — Anglų karo laivynas ir karo lėktuvai sargyboje šiaurės jūroje ir Atlante siejimai dabar lydi anglų prekybinius laivus ir gaudo vokiečių povandeninius laivus Anglijos pakraščiuose ir Atlante.

LITHUANIAN DAILY UNITY

VIENYBĖ

Oldest Lithuanian Newspaper

193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Telephone: EVERgreen 7-7840

Published daily except Sundays and Holidays by

Lithuanian Press Corp., Inc.

Entered as Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office at Brooklyn, N. Y. Under the Act of March 3, 1879

Advertising rates on application

PRENUMERATA

Table with subscription rates for Lithuania and Canada, including monthly and annual options.

Lithuanian Press Corporation, 193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

S. E. Vitaitis - Redaktorius, A. S. Trečiokas - Prezidentas.

LAISKAI IŠ LIETUVOS

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖ DIDELIAME PAVOJUJE

Timeo Danaos et dona ferentes! Būnaš Danajų ir dovanas duodančių!

Hitlerio susitarimas su Stalinu suardė Europos lygsvarą. Visa Rytų Europa pateko į Rusijos įtakos zoną...

dar atsieiti susipažinti su rusiškai-komunistine santvarka. Duok Dieve, kad šis mano spėjimas nepasivirtintų.

Pavojaingiausias mums yra sutarties 4 str., kuriuo remiantis Sov. Rusija turi teisę laikyti Lietuvoje "kariuomenės dalis atatinančias Sov. Rusijos žemės ir oro jėgoms"...

Reikia pripažinti, kad sutartis yra gan gudriai sureduaguota, čia nerandame nieko, kas galėtų įžeisti Lietuvos garbę.

Reikia pripažinti, kad sutartis yra gan gudriai sureduaguota, čia nerandame nieko, kas galėtų įžeisti Lietuvos garbę.

Dr. L. Natkevičius, gerai pažįstamas amerikiečiams, jis lankėsi J.A.V. 1922 m su p. Zygeiliu rinkti auką "Varpo" bendrovei.

Džiaugiamės, bet duok Dieve, kad nereiktų vertki. Čia man prisimena senobinė Virgilio prieš 20 amžių išreiktą mintis: Timeo Danaos et dona ferentes!

Sovietai gražina mums Vilnių, bet budėkime, kad užtai nepaimtų visos Lietuvos.

Lietuvos šaunųjų raitelių žvalgų būrys. Jie dabar budriai saugoja Lietuvos sienas.

REIKIA GRIEŽTAI DRAUSMINGOS TVARKOS

Ižngiant Lietuvos kariuomenę į Vilniaus kraštą spalį 27 d., tos dienos VIENYBES laidoje šioje vietoje pažymėjome, kad Lietuva perima Vilnių dvasiniai bei politškai dviejų okupantų pastangomis gerokai sudemoralizuotą.

Lietuvai prisisėdinti susilpninti tūkstančius badaujančių ir apiplėštų gyventojų, bet teikė ir nemažus nesmagumus peryventi ši dvasiniai bus pagydyti Vilnijos gyventojai.

Ir štai pranešimai iš Kauno skelbia, kad spalį 31 d. komunistai ir lenkų nacionalistai Vilniuje ir Lentvarave jau sukėlė riaušes. Lenkų nacionalistai savo neapykantą pirmiausia išliejo pogromu prieš žydus.

Vadinasi, mes iš anksto pilnai teisingai numatėme ant kiek dvasiniai ir politiška sudemoralizuotą Vilnių Lietuva perima savo valdžion. Teisingai nurodėme, kad Lietuvai prisisėdinti susilpninti tūkstančius badaujančių ir apiplėštų gyventojų, bet teikė ir nemažus nesmagumus peryventi ši dvasiniai bus pagydyti Vilnijos gyventojai.

Ne tenka abejoti, kad Vilnijoje yra nemaža pasilikusių lenkų nacionalistų ir komunistų lizdų, kurie stengsis kiek galima labiau drumsti ramų Vilnijos gyvenimą.

Mūsų manymų šios riaušės buvo pirmuoju bandymu, kad įsitikinus kokio griežtumo laikysis tikrieji Vilniaus šeimininkai perėmę jį valdyti. Todėl Lietuvos vyriausybei reikia parodyti griežto drausmingumo ranką ir pirmuosius riaušinių žygius be jokio pasigailėjimo iš šaknų išrauti.

Šita padėtį be abejonės puikiai supranta Lietuvos valstybės pareigūnai ir todėl ne tenka abejoti, kad jie tinkamai sudrausminko ir lenkų nacionalistų pasikėsinimą pastoti Lietuvai kelią drausmingai Vilnijos kraštą valdyti.

Linkėtina, kad Lietuvos vyriausybė išlaikytų griežtu drausmingumu paremtos tvarkos išlaikymo kvotimus. Tokie kvotimai gali pareikalauti labai skaudžios operacijos Lietuvos gyvenimo skauduliams pagydyti.

SOVIETAI TIRIA ŠIAURĖS AŠIGALĮ

Sovietų Sąjungos ledlaužio "Sedov", kuris rengiasi trečia kartą žiemoti Šiaurėje, kapitonas Badiginas per radiją pranešė, kad trumpa Šiaurės vasara jau pasibaigė. Artinasi poliarinė naktis. Apylinkės jau atrodo visai kaip žiema.

86 37' platumoje ir 45 05' ilgumoje tyrinėtojai buvo nuleidę 5,070 metrus troso, tačiau jūros dugno nepasiekė. Kai kuriose kitose vietose buvo nuleistas dar ilgesnis trosas, tačiau dugno taip pat nebuvo pasiekta.

Šiaurės gyviai tyrinėtojus labai retai atlinkydavo. Per visą vasarą buvo pasirodę tik du baltieji lokiai ir buvo išskridusios žuvėdros. Tyrinėtojai jūros gyvių negalėjo stebėti, nes artimiausios preparšos buvo už trijų-penkių kilometrų.

MIRĖ IŠ SUSIJAUDINIMO

Per visą vasarą Sovietų tyrinėtojai atliko daugybę mokslinių tyrinėjimų. Daugelyje vietų buvo išmatuotas ledinotojo vandenyno gylis. Priešingai ankstesnėms nuomonėms, vandenyno gylis daugelyje vietų pasirodė apie 5,000 metrų.

SKIEMONYS. — Neseniai Skiemonių miestely mirė mažiūnas sav. lenkas. Jis klausydamas radijo pranešimus apie Lenkijos užkariavimą ir padalinimą taip susijaudino, kad nesirgęs ir mirė. Buvo jam sesė, apie 80 metų amžiaus.

Kinija kariaus. — Generolas Čian Kai Šekas, Kinijos kariuomenės vadas, šiomis dienomis pareiškė, kad Kinija kariaus su Japonija iki galo. Paveiksle šale jo sėdi jo žmona.

AMERIKOS ŽYDAI RŪPINASI SAVISKIAIS VILNIUJE, NĖPAMIRŠKIME IR MES SAVŪJŲ

1. Finansškai galinga žydų organizacija "American Jewish Joint Distribution Committee", kurios biuras randasi New Yorke, kreipėsi į Lietuvos Pasiantinybę Washingtono, kad ir jų atstovai būtų leista vykti į Vilnių drauge su Vilniaus išlaisvinimo Lietuvos kariuomene.

2. Žydų Telegrafo Agentūra New Yorke (Jewish Telegraphic Agency, Inc.) turėjo susirašinėjimą su Lietuvos Pasiantinybe. Ponas Landau, Agentūros Direktorius buvo pareiškęs susirūpinimo dėl žydų, ypač pabėgėlių, traktavimo Vilniuje.

I believe that the complicated problem of refugees in Lithuania will be solved in a just and satisfactory manner under existing circumstances. A certain number of refugees will voluntarily return to their previous places of residence.

I am also sure that the citizenship problem will be solved adequately and that we, here, are not fully informed of all the circumstances, therefore, we cannot venture to suggest a solution.

vas, drauge su visos Lietuvos centriniu šelpimo komitetu, turėjo progos ten vykti. Nėra mažiausios abejonės, kad pašalpa reikalinga vietos lietuviams-vilniečiams, nežinau kaip žydų tautybės piliečiams ir pabėgėliams ir iš Baltijos.

Dear Mr. Landau: In reply to your letter of October 20th, I am inclined to reason that it is entirely premature to make conclusions, based only on newspaper reports.

I take this opportunity to inform you that on October 14th I cabled to my Home Office regarding Mr. Veinermanis, I am sure he will have no difficulty in reaching Vilna.

Faithfully yours, JACOB LANDAU

KONSULO P. DAUŽVARDŽIO PASAKYTOS PER RADIOJŲ KALBŲ SAŤRAUKA

Gyvename labai jautrius ir reikšmingus laikus. Europos padangė apsiniaukus juodais karo debesimis. Visos valstybės ir tautos stipriai jaučia karo sukretimą. Politinis ir ekonominis persigrupavimas eina visur.

Lietuva visuomet savistoviai ir draugingai su kitomis valstybėmis gyventi troško ir dabar tą tradiciją bei nuostatą stipriai laikosi. Jai sutartys bei tarptautiniai pasizadėjimai yra šventi.

14th I cabled to my Home Office regarding Mr. Veinermanis, I am sure he will have no difficulty in reaching Vilna. Very truly yours, P. ZADEIKIS.

Minister of Lithuania I take this opportunity to inform you that on October 14th I cabled to my Home Office regarding Mr. Veinermanis, I am sure he will have no difficulty in reaching Vilna.

Po Vilniaus sugrįžimo į Lietuvos valdžią, žydų piliečių skaudūs žymiai padidėjo. Lietuvių-žydų tradicinis draugiškas bus vystomas toliau.

duota. Tai garbingos ir senos aukštų tradicijų tautos nusistatymas ir jo išpildymas. Lietuva savo kilniųjų principų niekuomet nėra išsivadėjusi ir dabar juos skrupulingai pildo. Ji laikosi gerojo kaimyno santykių taktikos bei griežto neutralumo ir pasivertusios pildo visus pasizadėjimus.

Taikos sutartį sudaryta tarp Lietuvos ir Sovietų 1920 m. liepos 12 d. yra sutvirtinta ne puolimo sutartimi, pasirašyta 1926 m. rugsėjo 28 d., pabrėžiant faktą, kad visi pagrindinės sutarties nuostatai palaikomi savo galia ir neliečiamybė ir yra dviejų kontraktuojančių valstybių santykių pagrindu.

Meš aukščiausiai minėtas sutartis ir Sovietų Sąjungos aukštųjų vyrų nusistatymas dėl Lietuvos nepriklausomybės ir Vilniaus klausimo visuomet labai branginom bei vertinom ir kantriai laukėm tos valandos, kuri mūsų gyvybinius klausimus teisėtai bei teisingai išriš ir mums priklausomą teritoriją su sostine Vilnium grąžintų.

Risdamai arba svarstydami tautos klausimus, neišvengiam iš lygsvaros — nepasiduokime sensacijoms, Sensacijų arba gandų dabar yra daug ir jų reikia saugotis. Ypatinai reikia saugotis vadams — eilinių piliečių instruktoriams. Žmonės lengva suklaudyti, bet lengva padarytas klaidas atitaisyti. Tat vengkime klaidų.

Būkime atsargūs ir išmintingi — geri lietuviai ir lojalūs Amerikos piliečiai. Džiaugkimės šios šalies pozicija ir stiprumu. Gėrėkimės jos laisve ir visomis progomis, tačiau neužmirškime savo kraujo bei savo brolių ir Nepriklausomos Lietuvos — daugelio jūsų motinos ir tėvų žemės. Jums lemta čia būti ir ramiai gyventi. Linkėkite ir troškite to ramumo bei nepriklausomumo ir Lietuvai, nes Lietuva yra lietuvių tėvynė. Nuo jos stiprumo bei pažangos priklausys ateities visos tautos.

Garbinga ir gili Lietuvos praeitis aštriai žiūri giedrion ateitin ir kviečia visus sūnus ir dukteris bendron tautos talkon. Tat, talkininkaukime ir dirbkime.

TRUMPAI IVAIRIAIS KLAUSIMAIS

Neapkenčia radijo

Paryžiuje tūlas Edouard Branly, prancūzas physycistas, kuris daug savo protu prisidėjo pagerinimui bevielinių telegramų ir radijo. Dabarties minint savo 95 metų sukaktį, jis buvo užklaustas, kodėl savo namuose neturi radijo priimtuvo. Jis atsakė, kad tas jam nepakenčiama ir net galisi, kad jam buvo progą prisidėti prie radijo išradimo.

Girtuokliai turi užsimokėti

Atlantik miesto valdininkams užėjo galvosūkis kaip ir iš kur būtų galima patogiau išgauti miesto reikalams daugiau mokesčių. Sužinojus kaip sunkiai tie miesto valdininkai veda planus, viena moteris vieną valdininką pašaukė telefonu, ir patarė, kad politiką rankiodama girtuoklius neturėtų jų paleisti be užsimokėjimo. Jie turi užsimokėti už nuvežimą, taip kaip turėtų užsimokėti už taksį, ir dar paimti ir už pabūvojimo burdę... Taigi, galbūt ta moteris tikrai lankėsi New Yorko mieste irgi turėjo gerą pažintį su policija...

Mussolinis įsako mokyti

Mussolinis išleido naują įsakymą visiems viešųjų viešbučių tarnautojams, kaip vyrams taip ir moterims iki 1942 metų išmokyti nors mažiausiai vieną kitatautišką kalbą kalbėti. Tas paliečia ir daugumą visus svaiginamųjų gėrimų vietų bartenderius.

Anglams bombiniai lėktuvai

Kalifornijoje, Lockheed kompanija, kuri yra viena didžiausių lėktuvų išdirbystė, turi gavus nuo Anglijos užsakymą pastatyti 80 didelių bombinių lėktuvų. Iš to skaičiaus, 20 jų jau yra pagaminti ir randasi Anglijoje. Jie buvo nuvežti dar

prieš karo pradžią ir galbūt yra priręgti bombarduoti Berlyną. Situom laiku dar keturi yra atvežti iš Kalifornijos ir jie randasi Brooklyne Floyd Bennett lėktuvų stoty. Laukiama, kai tik Amerika pakels vadinaimą "embargo" jie tuojaus bus vežami į Angliją.

Miršta karo lauke

Kada vokiečių generolas von Fritsch, ūkietū būdu žuvo karo lauke kovodamas prieš Lenkiją ir kada jis Berlyno mieste buvo laidojamas, tuom kartu tos visos minios tarpe alkūnėmis trynėsi vienas Amerikos spaudos korespondentas. Kada vokiečiai patėmijo tą svarbų amerikoną su dešimčia amerikoniška žyme palto skylutėje, tai jie jam su išdidumu pareiškė: "Mūsų generolai miršta karo lauke, o lenkų kariuomenės generolas Smigly-Rydz pabėgo į Rumuniją".

Džentelmeniškas karas

Dar iki šiol yra džiaugsmas, kas karas vakaruose vyksta džentelmenišku būdu. Sulig pasakymo, dar ir naciai nenusi-movė savų šilkinųjų pirštinių. Tas viską reiškia, kad nėra naudojama nuodingos dujos, nei degamoji ugnis, nei joki kiti padirbti pabūklai, kurie sudarytų kariavimą labai baisiu.

Sakoma, kad alijantai gana gerai žino, kad vokiečiai turi įsitaisę spindulio jėgą ir šešias mylias atstumui pasiekiant gali lengvai plieną sulamdyti. Ir kita įtarsa turi, tai yra radijo spindulys, kuris gali lėktuvo variklio veikimą sustabdyti. O labiausiai yra abejojama, kodėl naciai dar taip mandagiai pasielgia. Tą daro, kad Amerikos žmonija prieš juos nesupykėtų, nes ir naciai laukia kada Amerika nuims "embargo".

Vincas J. Vyšnius

IS CHICAGO LIETUVIŲ GYVENIMO

CHICAGO, Ill. — Spalių 31 dienos vakare Lietuvos Vaizbos Buto valdyba Šandaras salėje susaukė veikėjų susirinkimą, kad apkalbėtų Vilniaus pavargėlių šelpimo reikalą. Išsiuntinėjus virš šimto pakvietimų, susirinkimam atėjo tik 35 žmonės: buvo kviešti ir visų laikraščių redaktoriai, tačiau atėjo tik nuo "Jaunimo" Juozas Poška, ir nuo "Vilnies" L. Prūseika, gi kitų laikraščių redaktoriai visi nepasirodė.

Konsuliu Daužvardžiui apipasaokius dabartinę Lietuvos padėtį, nutarta visose Chicago lietuvių kolonijose tvirti Lietuvos Vaizbos Buto subkomitetus pavidale kuopų, kuriuos susidarė savo valdybos ir nusistatę savo tvarką, imtųsi darbo. Čia pat tokia kuopa sudaryta Bridgeporto kolonijai ir kuopon išrinkta Joną Kulį ir šešias moteris, kurios rinks drabužius ir pinigines aukas ir visa tai priduos Vaizbos Butui, o tas per konsulatą pasiųs Lietuvos Raudoną Kryžį, kad tas aukas sunaudotų Vilniaus ir Vilniaus krašto vargams.

Po šio susirinkimo Vaizbos Butas šauks tokį susirinkimą Brighton Park kolonijoje, kad ir ten sudaryt tokia kuopa, o vėliau tas pats bus padaryta ir kitose lietuvių kolonijose. Tokios kuopos veiks Vaizbos Buto priežiūroje. Tokiu būdu manoma visoje Chicagoje išplėsti organizuotą veikimą vilniečių šelpimui.

Susirinkimui pasibaigus, vilniečių sušelpimui sudėta ir keliolika dolerių aukų.

Lapkričio 23 dienoj Stevens vješbuty įvyks Margučio vakaras, kad paminėti sukaktuvės 15 metų Dzimdzi-Drimdzi artistų atvykimo Amerikon.

Dzimdzi-Drimdzi vardu pasivadinę keturi artistai (kompozitorius Vanagaitis, J. Olšauskas, Dineika ir Dikinis) Amerikon atvyko 1924 m. Jie keliaudami per lietuvių kolonijas davė visą eilę satyriškų vaidinimų, sutvėrė nemažai ir humoristiškų dainų, kurios ir dabar dar girdimos iš rekordų. Bendrai sakant, Dzimdzi-Drimdzi artistai išvijo lietuvių gyvenimam įnešė daug smagaus ūpo ir sukūrė žymią dalį naujo meno. Nors ta trupė dabar jau išsikrūpė ir tik du ty artistų Amerikoj pasilike, tačiau jų atsiradimo sukaktuvės paminėti verta. Todėl Margutis ir rengiasi tai paminėti, lapkričio 23 d., duodant dainų, juokų ir kitokių pamarginimų.

Tenka dar primint, kad iš Dzimdzi-Drimdzi trupės Amerikoj šiandien likę tik du artistai: Juozas Olšauskas, kuris Amsterdam, N. Y. lietuvių parapijoj yra vargonininku ir kompozitorius A. Vanagaitis, kuris Chicagoj kasdien per radijo duoda lietuviškų programų ir leidžia dukart mėnesinį žurnalą "Margutį". Jis dabar ir rengia paminėti Dzimdzi-Drimdzi artistų atvykimą Amerikon prieš penkiolika metų. Ir dainininkas Olšauskas iš Amsterdam, N. Y. atvyks pas Margutį į svečius ta diena.

Darius-Girėno Legiono Postas rengiasi iškilmingai atidaryt jau baigiamą statytį Darius-Girėno garbei namus arba auditoriją (Darius-Girėnas Memorial Home) Brighton Park kolonijoje. Atidarymo iškilmės įvyks Armistacijos dienoje, lapkričio 11 dienoj. Iškilnėse dalyvaus ir Amerikos Legionas su savo dalimis.

Koresp.

ZINIAI APIE TĖVELIO MIRTĮ MANE PASIEKUS

NEW HAVEN, Conn. —

Kaip paslaptingas mūsų gyvenimas, čia mes linksmi, visu kuom pasitenkinę visai nenujausdami, kad kita minutė galime būt sielvarto ir liūdėsio pakirsti. Štai kad ir aš pati, atsikėlus pirmadienio rytą (tai buvo 2 diena spalį) jaučiausi gerai, širdis lengva tik dainos dvasioje skambėjo. Šiek tiek apsitvarkius kambarius ėjau laiptais žemyn pasižiūrėti ar nerasiu laikraščių, ar laiškų.

Randu laišką iš Lietuvos. Skubiai plėšiu voką ir išimu dvi fotografijas. Žiūriu atvaizdą pagrabo, Matau karstas pridengtas dviem gėlių vainikais, aplinkui stovi nuliūdusių veidais mano penki broliukai, mamytė ir sesutė. Supratau, kad tas karstas globoja kūną mano brangaus tėvelio, kurį labai mylėjau, aukščiausia idealizavau ir gerbiau.

Tėvelis mirė... Sunkumas prislėgė krūtinę, smilkinių sutinkėse kraujas kaip štai staiga blykstelė mintis ir subara mane: ar tai gražu jaudinti savo tėvelio jau nutilusią širdį. Juk ir pati sakai, kad mirtis baisi yra vien dėl to, kad mirusio artimieji rauda, gailisi, kankinasi. Pači mėgini kitiem įkalbėti, kad mirusios niekas neverktų, o dabar ką? Taip, tėvelis mano asarų nė širdies skausmo nenori. Mužu su tėveliu visuomet dalykus supratome vienodai. Aš būsiu kantri, būsiu tvirta, būsiu tokia, kokia žinau, kad tėveliui patiksiau. Tėvelis mirė ne dėl to, kad jis norėjo mumi apvie-nyti, bet dėl to, kad jis negalėjo išvengti neatmainomo gamtos įstatymo. Aš savo tėvelio visuomet gedėsiu mylėdama tuos dalykus, kuriuos žinau, kad tėvelis mylėjo.

Apsišluosčiau iškritusias asaras ir rimtai skaičiau laišką. Iš laiško sužinojau, kad tėvelis su šiuo pasauliu persiskyrė lygiai porą savaitių lengvai pasirguliuaves. Tas mane suramino kad tėveliui buvo lemta išvengti fiziniai skausmai. Ta rytą, kai tėvelio kūną laidojo prasidėjo Vokietijos su Lenkija karas. Gaila, kad nebuvo lemta tėveliui bent kiek ilgiau pagyventi ir pamatyti naują pasaulio įvykių, kuriais jis visuomet domėjosi. Taipgi gaila namiškių ir visų aplinkinių žmonių netekusių išgąsčio ir nerimo valandoj vieno iš optimistiškiausių žmonių, kuriuo buvo mūsų tėvelis mokykles neramumo valandoj ne tik ramiai užsilaiykty, bet gresiantis pavojams net baltas krestis, o į atėjtį visuomet žiūrėti su viltimi ir pasitikėjimu.

Mateušas Kronkaitis gimė 1864 metais, derlingiausiam Suvalkijos krašte, 72 metų žemės ūkyje. Geiteriškių kaimė. Keturvalakių valsčiuje, Vilkaviškio apskr. Kiek, kur formalio mokslo buvo ejęs, šiuom kartu faktiniai nežinau. Zinau, kad Keturvalakiuose buvo baigęs tuom laikų veikiančią rusų liaudies mokyklą. Būdamas jaunu tarnavo Keturvalakių bažnyčioje prie mišiu ir giedojio chore. Turėdamas gerą atmintį išmoko lotyniškai skaityt ir visas tu laikų su bažnytinėm apeigom surištas giesmes mokėdavo atmintinai. Buvo išėjęs rusų kariuomenės mokamąją komandą ir tarnavo rusų kariuomenėje keturis metus. Pargrįžęs iš kariuomenės vedė sau žmoną, kuri neišgail gyvenus pasimirė. Vėliau vedė antrą žmoną, tai buvo Kastancija Laskevičiūtė, atėidamas į žentus Zaliosios valsčiuje, Juodupėnų kaime. Su antra žmona išaugino šeima, penkis sūnus ir dvi dukteris, iš kurių aš vyriausia ir vienu vieną šioj šalyj. Visi sūnus yra Lietuvos kariuomenės kariai. Vyriausias sūnus Viktoras buvo savanoris, kuriam Lietuvos valstybė atsiųgynant davė kelis hekta-

rus žemės iš ūtelimo nuo tėviškės Puodiškių dvaro ir jis dabar ten ūkininkauja. Antras sūnus Kazimieras tarnavo kariuomenėje ir gavo puskarininkio laipsnį. Atitarnaves stojo į policijos mokyklą, po kiek laiko išlaikė kvotimus iš žemesnės į aukštesnę policijos mokyklą. Dabar tarnauja Širvintų policijoj. Trečias sūnus kaippo senitaras, dabar tėviškėj ūkininkauja. Ketvirtas sūnus Vytautas tarnavo policijos mokykloj amatų skyriuje. Dabar pragyvenimą daro iš staliaus amato. Penktasis sūnus Vaclovas prieš trejus metus baigė Karo Mokyklą, Kaune. Dabar tarnauja pirmam artilerijos pulke jaun. leitenantu. Duktė tėviškėj šeimininkauja, dar neistėkėjus.

Velionis 1912 metais išvyko į Kanadą laimės ieškoti ir jaja dalintis su mumis vaikais. Porai metų praėjus jis manė grįžti atgal į Lietuvą, bet karui užėjus jis išgyveno iki 1922 metų. Visą tą laiką sekė Kanados ir Amerikos lietuvių judėjimą skaitydamas spaudą ir dalyvaudamas lietuvių judėjime.

Mirė rugpičio 28 dieną, 1939 m. Su meile prisiminus tėvelį aukausiosio jo pagarbai tiem dalykam, kas neštų palaimai kitiems ir skatintų dvasinių turty siekti.

Amžinos atminties velionio vyriausioji duklė — Juzė.

VIENYBĖS dienašcio redakcija ir administracija savo bendradarbei poniai Juzei Dičkenei josios mylimo tėvelio netekus, reiškia Jai, visai velionio šeimai ir giminėms gilia užuojautą.

J. J. BAČIŪNAS IŠRINKTAS PIRMININKU

GRAND RAPIDS, Mich. — Čia įvyko Rezorto Viešbučių vedėjų metinė konferencija, kuri truko porą dienų. Konferencija svarstė rezortų pramonės reikalus ir aptarė visą eilę savo organizacijos Greeting of America reikalų, kuriuos svarstyt užbaigus, buvo renkama ir veikiančioji taryba. Tarybos pirmininku tapo išrinktas toje konferencijoje dalyvavęs lietuvis, Juozas J. Bačiūnas, Tabor Farm rezorto savininkas, iš Sodus, Mich.

DEL KO DGYNIA PAVADINTA GOTHENHAVENU

Vokiečiai atėmė iš lenkų Gdynios uostą, pavadino jį nauju vardu: Gotenhafen (Gotų uostas). Vokiečių spauda įrodinėja, kad naujasis pavadinimas turis neabejotiną istorinį pagrindą.

Toje vietoje, kur lenkai pastatė Gdynios uostą, lygiai prieš 2,000 metų iš šiaurės atplaukė gotų laivai, kurių įgula kaip tik išlipusi toje vietoje į krantą, ieškodama kur būtų geriausia kolonizuotis. Valakų gotų istorikas Jordanas 551 metais parašytoje "Gotų istorijoje", tarp kita ko, yra parašęs: "Kaip perduodamas, kadaise iš Skandzijos (Skandinavijos) išsikėlė gotai su savo karalium Berigu. Išlipę iš savo laivų į krantą, jie davė tai vietai ir vardą. Kaip pranešama, tai vieta ir šiandien tebevadinama Gothiskandza, t. y. Gotų žemė".

Gotiškos kilmės esąs ir Dančigo vietovardis, kuris dar XII ir XIII šimtmečiais buvęs vadinamas Danček, Danzk, Gdanisk, Gedanzk, o Canaparius apie 1,000 metus parašytoje šv. Adalberto biografijoje Dančigą vadina Gyddansk. Dar seniau Dančigą buvęs vadinamas Gudansk, kas, anot vokiečių spaudos, dar aiškiau rodo jo gotiškąjį kilmę.

Redaguoja KU KU

Ku Ku ir Pustapėdžio Duetas

Ku Ku VIENYBĖS Tarkoje sutarkavo Vilniaus Kalnelius, o Pustapėdis pailgino. Jis sako: "Jeigu Ku Ku dainuotų tenora, tai aš bandysiu jam paturavoti. Ir štai jo priedas. Nu ir traukim Mr. Ku Ku.

Garuoja kopūstai karšta kiuliena. Vakarykščios bulvės tai naujujiena. Vilniaus dzūkėliai sveikiname jus. Kreipkitės į Kauną, gausite pietus. Mūsų vadai drąškos nor politikaut. Litų ir medalių ko daugiausia gaut. Vilniaus dzūkėliai sveikiname jus. Išmainėm ant lenkų raudonus rusus. Jie iškraustė Vilnių išlavė kampus. Lašinius ir duoną, surijo kumpius. Vilniaus dzūkėliai sveikiname jus. Vežimais iš Kauno veža jums valgius. Mūs naujo kaimyno meška alkana. Jau viską surijo ir dar negana. Vilniaus dzūkėliai sveikiname jus. O Amerikečiai kepa jums pajus.

Pustapėdis.

Paliko Kas Lietuviams Mieliausia

Jeigu tiesa, kad rusai iškraustė visas dirbtuves ir mašinerijas iš Vilniaus, o Lietuvai paliko bažnyčias ir kapines, tai jie paliko tai kas Lietuvai yra mieliausia...

Bijosi Pasisakyti

Žiūrint į laikraščius taip atrodo, kad Lietuvai nekoks dziaugsmas jeigu ją rusai skriaudžia. Bet iki šiol mes negauname jokių pasiskundimų ir manome, kad jie bijo pasisakyti visam pasauliui. Tegul pasiskundžia Amerikos lietuviams, tai mes tuojaus papasakosime visiems, nes nesibijome. Mes davatkos, kad sa kyti: Dievas baudžia, tai kantriai kentek ir tylėk.

NEŽINOMO REDAKTORIAUS "PROCIA"

Štai, vienuoliktą tarkainį leidžiamame nežinomo redaktoriaus garbei.

Kanadoje įvyko rinkimai, ir Duplessis tapo nuverstas. Su

Ko gero, Stalinas dar atgavins mūsų apmirusius socialistus Amerikoje: žiūrėk, kaip jie visur atkūtę protestus prieš Maskvą ruošia!

Bimbos kalba Brooklyno "kongresininkams", sakoma, prasidėjusi orkestras Lietuvos Himnų ir pasibaigus Aido choro sugiedotu Lietuvos Himnu. Tas primena man vieną sendvičių, kurį vienoje valgykloje gavau: duona iš viršaus ir apačios buvo graži ir puiki, bet "hemė" viduryje buvo su kirmėlėmis.

Dirbi, žmogus, prakaituoji, Dedi dolerį kason — Bet ateina, štai, garburius, Kasa žemėlen šaltan.

Ekstra! Ekstra! Ekstra! AMERIKOS LIETUVIS

Be partysės kripties 8 pusl. savaitinis laikraštis PRISIŪSK \$2. GAUSI LAIKRAŠTĮ METAMS IR DAR \$5.00 VERTES KNYGOMIS DOVANAI

Pasirenkant iš 42-ju skirtingų rusų knygų, kurių sąrašas tilpsta "Amerikos Lietuvis" ant 5-to pusl. Pavyzdinį Laikraščio numerį siunčiame Dovanai

Kreipkitės: AMERIKOS LIETUVIS 14 VERNON STREET WORCESTER, MASS

NAUJAI ISLEISTA Valgių Gamimmo, Namų Prizūrėjimo Knyga SU PRIEDU

Kaip Pagamint Vaisių Vynas Knyga susideda iš 223 pusl. Joje tilpsta į 500 įvairių Valgių ir Gėrymų Gamimimui Receptų. Kaina tik \$1.00. AMERIKOS LIETUVIS 14 VERNON STREET WORCESTER, MASS.

čio naktimis nemiegas. Paklaustas, kaip jis gali išstūrėti, atsakė — miegas dienomis.

Lietuva dabar negali savo bekopų ir kumpių Londonan nuvežti. Turės rusų muzikus pratinti prie "ham and eggs".

Jurgis Durnelis, pasiskaitęs apie Pabaltijo valstybių ministrų keliones į Maskvą "dovanų" gauti, uždainavo:

Važiavau dieną, Važiavau naktį, Ir privažiavau Maskvos miestelį. Radau ten draugą. Radau ten švelnų, Kuris paliko Mane be kelnų.

Washingtonas Europą barą už neatmokėjamą jam dykijos bilijonų karo skolų. Bet ką Washingtonas sakys, kada jam pačiam reikės atmokėti savo piliečiams 40 bilijonų?

Molotovas, tur būt, turi čigoniško kraujo, nes suomiams siūlo dvi statines vandens ūž plėčkute geros degtinės.

Mūsų anglų kalbos lekcija, štai ką pasakoja: — Your husband looks like a brilliant man, — said he, as they sat together on the sofa. "I suppose he knows everything?" — Don't be a fool. — she replied. "He doesn't even suspect anything".

"Do svidanje v. Mariampolise", kaip Vorosilovas Kasikiui pasakė, atsisveikindamas. N. R.

Kiekvienas vienybės, sermos narys turi prisidėti šiuo ar tuo savo dienašcio VIENYBĖS palaikymui.

J. VAITULIONIS PIRMAS LIETUVIS Chiropraktas Gydytojas 307 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y. Valandos: nuo 9 ryto iki 8 vak. Nedelioms ir Ioventadienims Nuo 10 ryto iki 1 po pietų

Išėjo iš spaudos naujai pertaisyta ir patobulinta LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA Sutaisë ir papildė kun. Dr. J. Starkus. Gramatikoje išdėstyta: Fonetika, Morfologija, Sintaksė. Visos kalbos dalys ir pagrindinės rasybos taisyklės. Linksnavimas ir asmenavimas. Kirčio mokslas ir rasyba KAINA NUPIGINTA. TIK \$1.00 (DOL.) Tuojau reikalaukite VIENYBĖS administracijoje 193 Grand Street, Brooklyn, N. Y. Kam yra patogų reikalaukite pas Liet. Spaudos B-ves prez. A. S. TRĖČIŪKĄ, 314 WALNUT ST., NEWARK, N. J.

Ekstra! Ekstra! Ekstra! AMERIKOS LIETUVIS Be partysės kripties 8 pusl. savaitinis laikraštis PRISIŪSK \$2. GAUSI LAIKRAŠTĮ METAMS IR DAR \$5.00 VERTES KNYGOMIS DOVANAI Pasirenkant iš 42-ju skirtingų rusų knygų, kurių sąrašas tilpsta "Amerikos Lietuvis" ant 5-to pusl. Pavyzdinį Laikraščio numerį siunčiame Dovanai Kreipkitės: AMERIKOS LIETUVIS 14 VERNON STREET WORCESTER, MASS NAUJAI ISLEISTA Valgių Gamimmo, Namų Prizūrėjimo Knyga SU PRIEDU Kaip Pagamint Vaisių Vynas Knyga susideda iš 223 pusl. Joje tilpsta į 500 įvairių Valgių ir Gėrymų Gamimimui Receptų. Kaina tik \$1.00. AMERIKOS LIETUVIS 14 VERNON STREET WORCESTER, MASS.

VIENYBĖ

DARIAUS IR GIRĖNO ŽYGIO ĮAMŽINIMAS PAMINKLU

Jau praslinkus šešeriams metams nuo mūsų tautos Didvyrių lakūnų kap. Dariaus ir leit. Girėno karžygiško žygio per Atlantą ir tragiško jų žuvimo, daugelyje vietų jau šiandien stovi gražūs paminklai, kurie gyvai vaizduoja narsuolių lietuvių pasiaukavimą Lietuvos garbei.

Jie išskrido ir... daugiau negrįžo... Jų trąšų pasiryžimą ir pasiaukojimą byloja kietas granito pastatyti paminklai čia Amerikoje ir Lietuvoje.

Geriau vėliau, negu niekada. Didžiojo New Yorko ir Brooklyno lietuvių kolonija subruzdavo pastatyti irgi paminklą. Šitas geras sumanymas gimė pas Amerikos Lietuvių Piliiečių klubo narius. Ir tas yra sveikinantis dalykas.

Prabėgo kelios dienos, kai Piliiečių klube buvo atliktas daugybės organizacijų atstovų susirinkimas, kurie visu didumu nubalsavo statyti paminklą.

Atstovai dalyvavo iš įvairių organizacijų ir iš įvairių kolonijų, kaip iš Long Island, taip net ir iš New Jersey valstijos.

Organizacijų atstovų susirinkime buvo pareikšta įvairių nuomonių apie tinkamą vietą paminklo pastatymui: Vieni numatė, kad būtų statoma Prospect Parke, kiti siūlė Pasaulinės Parodos vietą, kur bus užsibaigus parodai padarytas dailės parkas. Bet didžiumą tų atstovų siūlė Lituania Sq. vietą. Ir kada buvo prieita prie nubalsavimo, tai didžiumą balsų nubalsuota Lituania Square.

Taigi, taip ir pasirodo, kad Lituania Sq. yra tinkamiausia vieta paminklo statymui, ir iš Park Departmento jau yra ir gautas leidimas.

Toje vietoje, paminklui būnant, galės įamžinti kaipo lietuvių kultūros centras, nes Stepas Darius ir Stasys Girėnas prieš išskrendant savo pėdomis toje vietoje žemę mindė. Ir dėlto, ta vieta buvo išgauta iš miesto valdžios ir užvardinta

Lituania Sq. Dabar Lituania Sq. žinoma, tik nedidelė aikštė, bet laikui bėgant, ta didesnė trikampė Baptistų bažnyčios vieta prisidės tik prie parko likimo. Taip pat girdima, kad su laiku ta aikštėlė padidės. Kada paminklas toje vietoje bus pastatytas, tad daugiau miestas stengsis, tą vietą gražiau apdailinti ir progai esant net ir padidinti parko vietą. Nereikėtų net ir perdaug galvoti, kad parinktoji vieta būtų tikrai tinkama.

Vincas J. Vyšnius.

GRĮŽO IŠ LONDONO PONIA ČERIENĖ

Lietuvos pasiuntinybėje Londone tarnaujanti čekagietė p. Salomija Čerienė lapkričio 1 d. laivu President Roosevelt, sugrįžo Amerikon. Kelionę turėjusi labai audringa, keliolika pasažierių net sužeista bėsvarteliotojant laivui. Tačiau poniai Čerieni sargti neprisėjo. Iš priežasties audringos jūros laivas pavėlavo apie tris dienas.

Viešnia Amerikon sugrįžo ilgesniam laikui. Į Chicago išvykti ruošiasi už dienos kitos. Brooklyne ponia Čerienė apsisistojus pas D-rę Aldoną Šliupaitę, 179 So. 2nd St., su kuria kartu viešnia apsilankė ir VIENYBĖS redakcijoje. Kelis vakarus ponia Čerienė gėrėjosi New Yorko šviesomis ir sako labai keistai išrodė sulaukus nakties, kuomet New Yorkas taip gausiai apšviestas pasirodė. Sako, rodos, žmogus lyg į kokią užburta miestą patekai, kuris savo šviesomis didelį malonumą suteikia. Mat ponia Čerienė jau buvo pripratus prie apšviesto Londono, kuriame nakties metu tegalima tik silpnai sau kelią apšviesti su mažutėmis lempučių, kurie kiekvienas priverstas visuomet nešiotis. Dažnai pasitaiko jas pamiršti valgykloje ar kitur. Anglijoj jaučiama kiekviename žingsnyje, kad valstybė

rimtai pasirošus kariauti. Ypatingai dirksnius drasko naktinės sirenos, pranešančios apie priešo lėktuvų besartinimą. Nors bombardavimų iš oro dar neteko patirti, bet dažnai naktimis reikia keltis ir bėgti iš slėptuvės, kuomet sirenos praneša apie besartinantį pavojų. Lietuvos diplomatai Anglijoje optimistiškai nusteikę dėl pasikeitusios buklės Lietuvoje ir dėl susitarimo su Rusija.

Sugrįžo Dr. Rimavičius
Rugsėjo mėn. antroje pusėje vykęs į Lietuvą studijų reikalais filologijos daktaras J. Rimavičius pereiną savaitę grįžo į Brooklyną Lietuvos nepasiekęs. Nuvykus į Angliją neleido vykti į Europą ir jis buvo apgyvendintas Lietuvos konsulato priežiūroje. Pagaliau netekęs progos nuvykti į Lietuvą, pereiną savaitę sugrįžo atgal į Ameriką.

Po pasilikiminimo - mirtis
Pereito ketvirtadienio vakarą tula Mrs. Stauber surengė savo sūnui pasilikiminimą paminėti jo 11-tą gimtadienį. Pasikvietė kaimynų vaikus ir visą vakarą linksmai žaidė. (342 W. 38th St.)
Penktadienio vakare kaimyno vaikas, kuris dalyvavo toje parėje pasigedo, kad Billy nebūvo ant rytojaus mokykloje. Jis pabeldė į duris ir į langą, bet jokio atsakymo negirdėjo. Tuojau pranešta policijai ir įėjus į kambarį rasta lovoje negyvi motina ir vaikas.
Įvykis ir keistomis aplinkybėmis įvykusi mirtis yra policijos tirama.

IŠ DARIAUS-GIRĖNO AERO KLUBO GYVAVIMO IR VEIKLOS

Spalių mėn. 27 d. Lietuvių Amerikos Piliiečių Klubo salėje, 280 Union Ave., Brooklyne, Dariaus-Girėno Aeroklubas laikė savo susirinkimą. Susirinkime daugelis narių negalėjo dalyvauti, gal dėlto, kad vėlai buvo pasiūsti pranešimai ir dėl oro sąlygų, nes tą vakarą labai lijo. Vyrai daugumoje pasirodė, bet mergaitės bijojo susilpti. D.-G. Aeroklube, paskutiniuoju laiku priklausio 65 nariai. Šiame susirinkime dalyvavo 38 nariai ir už tai susirinkimas įvyko kaip turėjo būti. Šio susirinkimo tarimai galioja klubo veikimo ateities darbams.

Šiame susirinkime buvo apkalbėta eilė naudingų klausimų klubo veiklai. Taip pat atsiilepta ir į kitų organizacijų reikalavimus bei prašymus. Pirmoje vietoje apkalbėta pasirošiamasis darbas žiemos sezonui, reikalingos komisijos klubo vidujiniam tvarkimuisi ir eilė kitų.

Gal būtų įdomu mūsų klubo rėmėjams ir visuomenei žinoti, kad klubas ištikrųjų gyvena jau trečią iš eilės didelį gyvenimo krutėjimą. Tai: Dariaus-Girėno Aeroklubo pirmosios organizavimosi dienos, narių veikla ir pirmasis lėktuvas. Antra—Lietuvos Šaulių Sąjungai pirmieji sparnai ir klubo narių, bei Amerikos lietuvių nuosirdumas. Trečia—D.-G. Klubu vardu išgytas milžinas lėktuvas ir pakrikštytas vardu "LITH", kuris ir dabar, dieno mis ir naktimis raižo laisvąją Amerikos erdvių padangę, valdomas pirmojo D.-G. Aeroklubo. Transporto piloto laipsnį pažymėtu, mūsų tautiečio lak. Povilo Saltenio. O šiais žygiais klubas ir klubo nariai didžiuojasi, kad radosi tokių narių klubo narių eilėse, kad taip visas prasidėjo ir einasi. Ir nenuostabu, kad daugelį jaunųjų traukia į šį klubą būti nariais. O jaunieji klubo nariai būnant gali tai viską pastebėti, kad pirmųjų narių nuveikti darbai ne rožėmis kloti. Reikėjo jiems daug sunkaus darbo padėti. Bet jiems pamoka. Iš pirmųjų pasimokinė, jei aplinkybės ir jėgos leis, gali ir didesnius darbus atlikti. Jiems niekas to nepavydi.

Buvo išrinkta keletas komisijų, kurios rūpintis atatinamais darbais. Sutvarkyti ir

paruošti trumpesnius klubo įstatus—Antanas Alekna ir lak. J. J. Lasker-Laskevičius. klubo narių ir svečių parengimuose vyriausiu šeiminku paskirtas Benediktas Mikalajūnas. Dariaus-Girėno, Lituania skvere paminklo statymo organizacijų narių, bei atstovų susirinkimą paskirtas klubo pirm. Valentinus Kaminskis.

Aptarta eilė kitų klausimų, kurie tik klubo nariams naudingi žinoti. Reikia tik pastebėti, kad ateinančiam pavasariui klubas ir klubo nariai studentai-lakūnai rengiasi dideliems darbams. Pora klubo narių net žada išgyti nuosavus lėktuvus. Kai kurie net kelia mintį surasti kokiu nors būdu žemės atatinamą sklypą, ir įsirengti aerportą. Pasirodė, kad žemės sklypas jau netaip sunku rasti, bet įrengimas aerporto trukdų mūsų aviatorius. Gal sekančios dienos ir nebus šykščios mūsų užsimojimams. Alvaras Arenas.

Sveikata, gimimai mirimai
Sveikatos Tyrimo Biūro statistikos daviniais užpėreita savaitė Brooklyne mirė viso 468 asmenys. Naujagimių užregistruota 789.
I rudenį ir ligų skaičius didėja. Naujai pneumonia susirgusių užregistruota 56, iš jų 14 sergančių mirė.
Naujai diphtheria susirgusių užregistruota 5, Scarlet fever 25, Measles 3, Whooping cough 32, Influenza mirė 1 asmuo ir automobilių nelaimėse žuvo 4 žmonės.

Nauja milijonų dolerių vertės filma "Drums Along The Mohawk" Vyriausiose rolsė CLAUDETTE COLBERT ir HENRY FONDA ROXY teatre Priede didžiulis scenos programos 7th Ave ir 50th Street, New York City

Gautas didelis siuntynys iš Lietuvos skanių saldainių. Kokybė gana aukšta. Pasirinkimas įvairių rūšių. Kainos nebrangios.
Vietiniai ir toliau gyvenantieji norinti įsigyti lietuviškų saldainių kreipkitės į
LIETUVIŲ SALDAINIŲ KRAUTUVĖ
Juozas Ginkus, savininkas
495 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

NEWARKIEČIŲ VISUOMENEI!

GERBIAMIEJI! LANKYKITE

Geo. Kaminsko ir Sūnų
drabužių-krautuve, nes dabar pats laikas. Jau gavome žieminių 2,000 naujų vilnonių ir nevilnonių blankietų. Jie yra visokių kainų nuo \$1.00 iki \$15.00

Geo. Kaminskas

Taipgi turime visokių kaldrų: vatinių, vilnonių ir plunksninių. Padarytos šilko ir nešilko viršais. Didelis pasirinkimas kortinų ir lovoms užtiesalų (bed spreads). Yra dais kortinų ir vilnonių audimų didžiausias pasirinkimas.

TURIME PUIKŲ SANDELĮ GATAVŲ DRABUŽIŲ VYRAMS. MOTERIMS IR VAIKAMS. VISOKIEMS REIKALAMS
Prašome įsitęmty vardą ir antrašdį

GEO. KAMINSKAS IR SŪNAI
152 FERRY ST. Cor. Adams St. NEWARK, N. J.

REPUBLIC LIQUOR STORE
LIETUVIŠKAS MONOPOLIS
415 KEAP STR. BROOKLYN, N.Y.
TEL. CV. 7-2089
LICENSE L-72

KAVERAS STRUMSKIS
CALIFORNIA PORT

ISTAIGA TARNAUJANTI TEISINGAI IR MANDAGIAI SU DIDŽIAUSIU PASIRINKIMU IR GERIAUSIOM KAINOM SAVAS PAS SAVĄ

TARZANAS IR DRAMBLIŲ MEDŽIOTOJAI

65. Karininkas papasakojo, kad jis buvo vadas to būrio Tenaro klonyje ir matė, kaip atniečiai suėmė Gonfalą kartu su Spaikiu ir Troliu, užsodino ant savo dramblių ir nusigabeno į Atnę. Išklauses pasakojimą Tarzanas trumpai pareiškė: "Aš tuoj einu į Atnę".

Tudosas pasiūlė Tarzanui savo kareivius, bet šis nepriėmė. Tuomet Tudosas pareiškė: "Jei tu negrįsi pas mus į laiką, tuomet aš nueisiu su visa armija tavęs parsivesti". Tarzanas atsakė: "Jei aš negrįsiu pas jus į laiką, tuomet jau nereikės manęs ieškoti".

Edgar Rice Burroughs, vertė Pijus Bukšnaitis

Naktis užklupo Tarzaną einantį Tenaro klonyje, kur buvo pylas liūtų. O tie buvo nepaprasti žvėrys, tik pasprukę iš Katnės lavinti gaudyti žmones didieji liūtai. Jie iš mažens buvo mokinami skubos, gudrumo ir ištvėrmės. Tokie liūtai buvo pavojingiausi žmogui.

Nelaimėi vėjas pūtė kaip tik prieš Tarzaną, nešdamas jo kvapsnį į užpakalį. Netrukus Tarzanas užpakalyje išgirdo liūtų riaumojimus. Buvo aišku, kad jie suėdė Tarzaną ir vejasi jį. Užaugusiam džiunglėse Tarzanui tas buvo ysiškaf aišku. Reikėjo tik prisirengti.

Kas bus toliau-žiūrėkite kitame VIENYBĖS numeryje

HAVEMEYER 8-0259
RALPH KRUCH FOTOGRAFAS
65-23 GRAND AVENUE
MASPETH, N. Y.

SKELBKITES VIENYBEJE

Geriausia Vieta Pirkti **LIKERIUS**
Didžiausia, Geriausia ir Atsakomingiausia Likerių Krautuve Brooklyne Yra
Manhattan Liquor Store

Tikrai žinokit, kad perkant sau vynus ir likerius reikia pirkti patinkamą krautuvej.
MANHATTAN LIQUOR STORE
264 Grand St., B'klyn, N. Y. (Kampas Roebling St.)
Tel.: EVergr. 7-1648 License No. L-886

LIETUVISKA RESTAURACIJA BAR & GRILL
Gaminame amerikoniško ir lietuviško stiliaus valgius. Galima gauti Amerikos ir importuotos degtinės, vyno ir gero alaus. Lietuviškas kumpis, rūkyti kibiai ir kopūstai galima gauti kasdieną.
Joseph Zeidat, savininkas
411 GRAND STREET Brooklyn, N. Y.

10-ties metų **SUKAKTUVIŲ** pirmojo pasaulio **NEWSREEL** teatro **PAMINEJIMAS**
Visos per 10 metų rodytos nuotraukos dabar bus parodyta vienoje filmoje. Rinkinyje nepaprastai įdomių filmų. Jūs būsite nustebintas. Pamatykite dabar ką iki šiol nematėte. Didžiausias teatras mieste.
15c. IKI 2 VAL. P. P.
EMBASSY Newsreel Teatras
Broadway ir 48 gatvė, New York City

Tel. Market 3-5357
Michael Akialis, Jr.
Laidotuvių Direktorius
195 Adams St., Newark, N.J.

KADA DAUG VALGOT! GERIAT! ROKOT!
JŪS PASALINA SKAUSMĄ VIDURIOUSE GREIT BLAIVINA
COSSACK
SINCE 1880
Parduodama Baruose ir Restauracijose
COSSACK PRODUCTS
237 West 69th Street New York City
Tel.: TRafalgar 4-3070

VINCAS J. DAUNORA
APTEIKIORIS
PUSSVEIKIS - - - Jauties niekam tikęs—bejėgis? Neturi apetito, biurūs pūdis skausmai? Rūkštis viduriuose? Galvos skaudėjimai? Jeigu nuo užkietėjimo—vartok DAUNORO STOMACH MIXTURE
Tapk sveiku.
KAINA TIKTAI VIENAS DOLERIS
229 BEDFORD AVE. KAMPAS NORTH 4723 GATVĖS
BROOKLYN, NEW YORK

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
JUOZAS GARŠVA
231 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.
KOPLYČIOS LAIDOTUVĖMS
TEL. EVERGREEN 8-9770

MATTHEW P. BALLAS
(BILIAUSKAS)
660 Grand St., Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC
Tel. STagg 2-5043

STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-4335 KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS

ESTATE OF **A. J. VALANTIEJUS**
T. Fred Lefevre—Manager
54-41—72nd St., Maspeth, L. I., N. Y.
TEL. NEWTON 9-4464

ESTATE OF **BARRY P. SHALINS**
(SALINSKAS)
Vestie E. Davis, Licensed Mgr.
84-02 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y.
Tel. Virginia 7-4499 KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS

A. RODZEVICZ
(RADZEVICIUS)
Tel. STagg 2-4409
402 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. STagg 2-0783 Night HAVemeyer 8-1158

JOSEPH LE VANDA
NOTARY PUBLIC
337 Union Avenue, Brooklyn, N. Y.
Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomuoja automobilius įvairiems reikalams